

การพัฒนามาตรวัดความผาสุกทางจิต

Development of the psychological well-being scales

อาภากร เป็รียนิม* พูลพงศ์ สุขสว่าง** และปิยะทิพย์ ประดุกพรหม**
 Arpakorn Prewnim,* Poonpong Suksawang,** and Piyathip Pradujprom**

*คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

**วิทยาลัยวิทยาการทางปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

*The Faculty of Nursing, Bangkokthonburi University

**College of Research Methodology and Cognitive Science, Burapha University

บทคัดย่อ

การวิจัยและพัฒนามีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนามาตรวัดความผาสุกทางจิตฉบับภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนสัญชาติไทย อายุ 18 ปีขึ้นไป ใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร เลือกแบบเจาะจง จำนวน 30 คน การวิเคราะห์ข้อมูลหาความตรงเชิงเนื้อหาด้วยดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์หรือเนื้อหา และประมาณค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ผลการวิจัยพบว่า 1) มาตรวัดความผาสุกทางจิตแบบพหุมิติฉบับภาษาไทยที่พัฒนา มีจำนวน 84 ข้อ ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ (1) อิสระแห่งตน (2) ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม (3) ความออกงามส่วนบุคคล (4) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น (5) การมีจุดมุ่งหมายในชีวิต และ (6) การยอมรับตนเอง 2) คุณภาพของมาตรวัดความผาสุกทางจิตแบบพหุมิติฉบับภาษาไทย หาค่าดัชนีความสอดคล้องเนื้อหาและความตรงเชิงวัฒนธรรมได้เท่ากับ 1.00 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้เท่ากับ 0.84 ส่วนรายด้าน 6 ด้าน เท่ากับ 0.85, 0.85, 0.82, 0.87, 0.88 และ 0.79 ตามลำดับ

คำสำคัญ: ความผาสุกทางจิต, คุณภาพของมาตรวัด, มาตรวัดความผาสุกทางจิต

Abstract

The purpose of this research and development was to develop the Thai version of psychological well-being scales. A sample of 30 Thai citizens, was purposively selected. The index of item-objective congruence (IOC) and the Cronbach's alpha coefficient were used in data analysis. The results were as follows. 1) The Thai version of psychological well-being scales-Multidimensional, comprised 84 items and 6 components; (1) autonomy,

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของคู่มือฉบับหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและเทคโนโลยีทางวิทยาการปัญญา
 วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

Corresponding author E-mail: arpakorn.pr@gmail.com

วันที่รับบทความ: 27 พฤษภาคม 2562 วันที่ตอบรับบทความ 15 กันยายน 2562

(2) environment mastery, (3) personal growth, (4) positive relations with others, (5) purpose in life, and (6) self-acceptance. 2) Its index of item-objective congruence (IOC) was 1.00, the Cronbach's alpha coefficients of the psychological well-being scales in total and 6 subparts were 0.84, 0.85, 0.85, 0.82, 0.87, 0.88, and 0.79 respectively.

Keywords: Psychological Well-being, Quality of Measures, Psychological Well-being Scales

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันอิทธิพลและแรงกดดันจากสิ่งแวดล้อมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงมีผลต่อสภาพจิตใจของบุคคลรวมทั้งการดำเนินชีวิต ความพร้อมด้านจิตใจนำมาซึ่งความผาสุกทางร่างกาย แต่ปัญหาสังคมพบว่าความเจริญทางวัตถุที่เข้ามาอย่างรวดเร็ว รวมทั้งความเสื่อมโทรมทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาความยากจนทำให้เกิดช่องว่างระหว่างสังคมไทย การพัฒนาประเทศจึงมุ่งให้ความสำคัญกับแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่กับการพัฒนาความสุขทางจิตใจเพื่อให้คนไทยและสังคมไทยมีความสุข และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (Ajzen & Fishbein, 1980; เดชา เดชะวัฒน์ไพศาล, มณีบุษ จันทรเที่ยง, วรกัญญา ดันดีไวทยกุล, และอัจฉรา อภิวัต, 2554; ชานนท์ วินิจชีวิต, นภาพร ชันธนาภา, ระพีพรรณ พิริยะกุล, และสาธิษฐี นากกระแสร, 2561)

ความผาสุกทางจิต (Psychological well-being) หมายถึงสภาวะที่บุคคลรับรู้ว่าคุณได้ทำในสิ่งที่ต้องการและทำได้สำเร็จ มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความภาคภูมิใจในการกระทำของตน มีพัฒนาการทางจิตใจที่ค่อนข้างสมบูรณ์ มั่นใจในตนเอง พึงพอใจกับประสบการณ์ในชีวิต โดยประเมินจากเหตุการณ์ในช่วงชีวิตที่ผ่านมา ไม่ใช่สถานการณ์ที่เผชิญในปัจจุบัน มาตราวัดความผาสุกทางจิตของ Ryff (Ryff & Keyes, 1995) เป็นมาตราวัดความผาสุกทางจิตที่ได้รับการยอมรับ ยอมรับ และแพร่หลายในหลายประเทศ รวมทั้งถูกอ้างอิงในการประเมินความผาสุกทางจิตในงานวิจัยต่าง ๆ ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่

1. อิสระแห่งตนหรือความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy) หมายถึง คุณลักษณะที่บุคคลสามารถกระทำ แสดงความรู้สึก และใช้ความคิด เพื่อกำกับตนเอง พึ่งพาตนเอง รับผิดชอบต่อตนเอง และประเมินตนเองได้ถูกต้อง นอกจากนี้ บุคคลเชื่อมั่นในเป้าหมายชีวิตตนเองที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความจริง ตัดสินใจเลือกในสิ่งที่ถูกต้อง และสามารถสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีกับผู้อื่น
2. ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม (Environment mastery) หมายถึง ความรู้สึกบุคคลที่มีอิทธิพลต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตของตนเอง
3. ความงอกงามส่วนบุคคลหรือการเติบโตภายในตนเอง (Personal growth) หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตของบุคคล เป็นวิธีที่บุคคลประเมินทักษะและคุณภาพของตนเอง เพื่อเข้าสู่จุดมุ่งหมายในชีวิตและกำหนดเป้าหมาย เพื่อตระหนักและเพิ่มศักยภาพของตนเอง
4. การมีสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น (Positive relations with others) หมายถึง ความสัมพันธ์ที่ดี สามารถติดต่อสื่อสารในเชิงสร้างสรรค์ และมีความสุขกับการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น
5. การมีจุดมุ่งหมายในชีวิต (Purpose in life) หมายถึง การแสวงหาความสุข การสร้างตนเองให้ไปในทิศทางที่ถูกต้องและเหมาะสม มีการวางแผนที่ดี ทำให้บุคคลได้รับความสุขในชีวิตอย่างแท้จริง โดยเป็นสิ่งที่บุคคลให้ความสำคัญ ปรารถนาให้เกิดขึ้นในอนาคต และเป็แรงจูงใจให้มีพลังมุ่งไปสู่อนาคต
6. การยอมรับตนเอง (Self-acceptance) หมายถึง

การที่บุคคลรู้จักภาพพจน์ของตนเอง มีความเข้าใจในตนเอง รู้จุดเด่นและข้อควรปรับปรุง รวมทั้งภาพลักษณ์ของตนเองอย่างแท้จริง

ประเทศไทยยังไม่มีมาตรวัดความผาสุกทางจิตฉบับภาษาไทยที่เป็นมาตรฐาน ผู้วิจัยจึงต้องการแปลมาตรวัดความผาสุกทางจิตของ Ryff จากภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาต้นฉบับหรือภาษาดั้งเดิม (Source language) เป็นภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาเป้าหมายเพื่อให้เป็นเครื่องมือที่สามารถประเมินความผาสุกทางจิตของคนไทยที่มีคุณภาพและใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความผาสุกทางจิตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

พัฒนามาตรวัดความผาสุกทางจิตฉบับภาษาไทย และตรวจสอบคุณภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

ชนิดของการวิจัย เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง งานวิจัยผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของวิทยาลัยพยาบาลการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ 015/2562 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการวิจัย แก่กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งการรักษาความลับของข้อมูลส่วนบุคคล การนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม และให้สิทธิ์ในการตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัย โดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ทั้งสิ้น และผู้วิจัยได้รับอนุญาตในการใช้มาตรวัดความผาสุกทางจิตจาก Carol Ryff โดยการติดต่อทาง email : cryff@wisc.edu

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนามาตรวัดความผาสุกทางจิตฉบับภาษาไทยใน 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทบทวนวรรณกรรม ได้ศึกษาและเลือกใช้มาตรวัดความผาสุกทางจิต ของ Ryff (Ryff's

Psychological Well Being Scales (PWB)) ซึ่งประกอบด้วย 6 มิติ คือ 1) อิสระแห่งตนหรือความเป็นตัวของตัวเอง 2) ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม 3) ความงอกงามส่วนบุคคลหรือการเติบโตภายในตนเอง 4) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น 5) การมีจุดหมายในชีวิต และ 6) การยอมรับตนเอง (Abbot, Ploubidis, Huppert, Kuh, Wadsworth, & Croudace, 2006) พบว่า มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมและการใช้ภาษาของประเทศทางฝั่งตะวันตกและเอเชีย รวมทั้งประเทศไทยก็มีวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง เช่น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเห็นอกเห็นใจบุคคลอื่น และการอ่อนน้อมถ่อมตน อาจมีบางวัฒนธรรมหรือภาษาที่มีความแตกต่างกับประเทศทางฝั่งตะวันตก จึงควรมีการปรับเทียบให้เกิดความเหมาะสมโดยใช้กระบวนการแปลและการปรับทางวัฒนธรรม (Translation and cultural adaptation process)

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการแปลมาตรวัดความผาสุกทางจิต ตามรูปแบบการแปลแบบย้อนกลับ (นันทกา สวัสดิพานิช และสุจิตรา เทียนสวัสดิ์, 2554) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน แบ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่แปลจากต้นฉบับมาเป็นภาษาไทย (Review of the translated version by reviewer) จำนวน 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิที่แปลกลับจากภาษาไทยมาเป็นภาษาอังกฤษ (Review of the back-translated version by reviewer) จำนวน 2 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่สังเคราะห์การแปลมาตรวัดความผาสุกทางจิตฉบับภาษาอังกฤษต้นฉบับกับฉบับแปลเป็นภาษาอังกฤษจากผู้เชี่ยวชาญ (Comparison of the original version and the back-translated version) จำนวน 3 คน

ขั้นตอนที่ 3 การหาคุณภาพของมาตรวัดความผาสุกทางจิต ที่แปลเสร็จแล้ว

3.1 การหาความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยใช้วิธีตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (Index of item - objective congruence (IOC)) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ หาความตรงเชิงเนื้อหา

ด้านวัฒนธรรมและและภาษา (Cultural and language content validity) ซึ่งข้อคำถามจะมีความสอดคล้องกับ วัฒนธรรมและภาษาของบุคคลในสังคมหรือวิถีชีวิตปกติ มีเนื้อหาสาระที่ต้องการวัดครบถ้วนและวัดหรือประเมินได้ ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ และปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ (Asgari & Kramer, 2008)

3.2 การหาความเที่ยง (Reliability) โดยนำไป ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เลือกแบบเจาะจง จำนวน 30 คน (Beaton, Bombardier, Guillemin, & Ferraz, 2000) แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ อายุ 18-29 ปี จำนวน 15 คน และ อายุ 30-64 ปี จำนวน 15 คน (Ryff & Keyes, 1995) และ สัมภาษณ์เพิ่มเติมความเข้าใจในแต่ละหัวข้อและการเลือกตอบแล้วนำมาประมาณค่าความเที่ยงโดยวิธีวิเคราะห์ ความสอดคล้องภายในด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefcient) (Cronbach, 1990)

ผลการวิจัย

1 ผลการพัฒนามาตรวัดความผาสุกทางจิตแบบ พหุมิติ ฉบับภาษาไทย (Psychological well-being-Multidimensional [PWB-Multi dimensional] Thai version)

1.1 ความหมาย ความผาสุกทางจิต เป็น ความรู้สึกสบายใจ ความรู้สึกมีความสุข การมีสุขภาพ อนามัยจิตใจที่ดี มีความสุขในการดำรงชีวิตประจำวัน มีความสดชื่นแจ่มใสและมีชีวิตชีวา เป็นสภาวะที่บุคคลรับรู้

ในสิ่งที่ตนต้องการและทำได้สำเร็จ มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความภูมิใจในตนเอง มีความคิดเชิงบวก มีความกระตือรือร้น ในการดำเนินชีวิต นำไปสู่การมีสุขภาพที่ดี การพัฒนาตน การมีสัมพันธภาพที่ดีกับคนรอบข้างและสังคม ดำเนินชีวิต อย่างพอเพียงและมีใจที่สงบ มีสภาพชีวิตที่เป็นสุข อันเป็น ผลจากการมีความสามารถในการจัดการปัญหาในการ ดำเนินชีวิต มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองเพื่อคุณภาพชีวิต ที่ดี ครอบคลุมถึงความดีงามภายในจิตใจ ภายใต้นสภาพ สังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป มีประสบการณ์ และความรู้สึกที่สามารถบริหารจัดการได้อย่างสม่ำเสมอ ตามความปรารถนาในภาพรวมจนเกิดได้จริง และทำให้ บุคคลเกิดความยินดีและอิ่มเอมใจ ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

1.2 องค์ประกอบ มาตรวัดความผาสุกทาง จิตแบบพหุมิติ ฉบับภาษาไทย มีลักษณะข้อคำถามที่ใช้ บริบทความเป็นอยู่ของคนไทย รวมทั้งที่เป็นวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของคนไทย ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) อิสระแห่งตนหรือความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy) 2) ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม (Environment Mastery) 3) ความมั่งคั่งส่วนบุคคลหรือการเติบโตภายใน ตนเอง (Personal Growth) 4) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น (Positive Relations with Others) 5) การมีจุดมุ่งหมายในชีวิต (Purpose in Life) และ 6) การยอมรับตนเอง (Self-Acceptance) ตัวอย่างข้อความในรายชื่อของแต่ละองค์ประกอบในมาตร วัดความผาสุกทางจิตแบบพหุมิติ มีดังในตาราง 1

ตาราง 1 ตัวอย่างข้อความในรายชื่อของมาตรวัดความผาสุกทางจิตแบบพหุมิติฉบับภาษาไทย

องค์ประกอบ	ข้อความ
1. อิสระแห่งตน	+3. การกระทำของคนส่วนใหญ่ ไม่มีอิทธิพลกับการตัดสินใจของฉัน +5. ฉันให้ความสำคัญกับการมีความสุขและความเป็นตัวของตัวเองมากกว่าการยอมรับจากบุคคลอื่น
2. ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม	+6. เมื่อฉันรู้สึกไม่มีความสุขกับความเป็นอยู่ในปัจจุบันของตนเอง ฉันจะเริ่มปรับเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อให้ดีขึ้น +1. ฉันสามารถจัดการกับสถานการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่ได้
3. ความงอกงามส่วนบุคคล	-1. ฉันไม่สนใจกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับตนเอง +3. ฉันเป็นคนที่ชอบหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้ตนเอง
4. การมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น	-3. ฉันรู้สึกโดดเดี่ยว เพราะมีเพื่อนสนิทไม่กี่คนที่สามารถระบายความรู้สึกได้ +4. ฉันพูดคุยเรื่องของตัวเองกับสมาชิกในครอบครัวหรือเพื่อน ๆ
5. การมีจุดหมายในชีวิต	+1. ฉันรู้สึกภาคภูมิใจเมื่อนึกถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีต และสิ่งที่คาดหวังที่จะทำในอนาคต -3. ฉันจะมุ่งเน้นในเรื่องปัจจุบันเพราะการนึกถึงอนาคตทำให้ฉันรู้สึกท้อใจ
6. การยอมรับตนเอง	+2. ฉันมีความมั่นใจและรู้สึกดีกับตนเอง -3. ฉันรู้สึกว่าบุคคลอื่นมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีกว่าฉัน

1.2 มาตรวัดความผาสุกทางจิตแบบพหุมิติฉบับภาษาไทยที่ได้นี้มี 3 แบบ คือ แบบยาว มีจำนวนรวม 84 ข้อ ในแต่ละด้านมีจำนวน 14 ข้อ แบบปานกลางมีจำนวน 54 ข้อ และแบบสั้น มีจำนวน 18 ข้อ

1.3 ระบบการให้คะแนนและการแปลผล การตอบใช้มาตราประมาณค่า (Rating Scale) 6 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยเล็กน้อย ไม่เห็นด้วยเล็กน้อย ไม่เห็นด้วยปานกลาง และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข้อความที่มีความหมายทางบวก กำหนดคะแนน 6 ถึง 1 ตามลำดับ ส่วนข้อความที่มีความหมายทางลบ กำหนดคะแนน 1 ถึง 6 ตามลำดับ

การแปลความหมายของระดับ ใช้เกณฑ์คะแนนรวม ตาม Ryff และ Keyes (1995) ดังนี้ ในแบบยาว คะแนน

รวม 84-222 หมายถึง ระดับต่ำ 223-365 หมายถึง ระดับปานกลาง และ 366-504 หมายถึง ระดับสูง ส่วนในรายองค์ประกอบ 14-37 หมายถึง ระดับต่ำ 38-60 หมายถึง ระดับปานกลาง 61-84 หมายถึง ระดับสูง

2. ผลการตรวจสอบคุณภาพของมาตรวัดความผาสุกทางจิตแบบพหุมิติฉบับภาษาไทย

2.1 ผลการหาความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (Index of item-objective congruence [IOC]) และความตรงเชิงวัฒนธรรมมีค่า เท่ากับ 1.0

2.2 ผลการหาความเที่ยง (Reliability) ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของมาตรวัดความผาสุกทางจิตแบบพหุมิติ ทั้งฉบับของแบบยาว เท่ากับ 0.84 ใน

รายด้านทั้ง 6 มีค่าเท่ากับ 0.85, 0.85, 0.82, 0.87, 0.88 และ 0.79 ตามลำดับ

การอภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนามาตรวัดและวิเคราะห์คุณภาพของมาตรวัดความผาสุกทางจิตแบบพหุมิติฉบับภาษาไทยที่พัฒนาขึ้น เป็นการประมาณค่า 6 ระดับแบบ Likert เนื่องจากสามารถสะท้อนพฤติกรรมของผู้ตอบได้เป็นอย่างดี (Brek, 1979) โดยมีข้อคำถาม 6 ด้าน คือ อีสาระแห่งตนหรือความเป็นตัวของตัวเอง ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ความงอกงามส่วนบุคคลหรือการเติบโตภายในตนเอง การมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น การมีจุดมุ่งหมายในชีวิต และการยอมรับตนเอง

ค่าดัชนีความสอดคล้องเนื้อหาและความตรงเชิงวัฒนธรรมของมาตรวัดความผาสุกทางจิตแบบพหุมิติฉบับภาษาไทย เท่ากับ 1.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม (Excellent) สอดคล้องกับ Lynn (1986) อมรรัตน์ คำศรีสุข (2554) และนิศากร เจริญดี, สุวีพร อนุศาสนนันท์, อรัญญา ต้อยคัมภีร์ และไพรัตน์ วงษ์นาม (2562) ที่ระบุว่า ความตรงเชิงเนื้อหา รายข้อควรเท่ากับ 1.00 หรือค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา ทั้งฉบับควรมีค่าตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป และค่าดัชนีความสอดคล้องควรมีค่าตั้งแต่ 0.57 ถึง 1.00 เป็นเกณฑ์ที่ยอมรับได้ และเป็นเกณฑ์ต่ำสุดสำหรับค่าดัชนีวัดความสอดคล้องเชิงเนื้อหา รายข้อและอยู่ในระดับดี จากผลการศึกษาทำให้สามารถยืนยันถึงประสิทธิภาพของมาตรวัดความผาสุกทางจิตที่สามารถวัดได้ตรงและครอบคลุมเนื้อหาตามนิยามของทฤษฎีที่ศึกษา

มาตรวัดความผาสุกทางจิตแบบพหุมิติฉบับภาษาไทยทั้งฉบับและรายด้านมีค่าความเที่ยงอยู่ในระดับดีถึงดีเยี่ยม ซึ่งการศึกษาของ Graham (2006) และ Widhiarso และ Ravand (2014) ระบุว่า สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเป็นตัวบ่งชี้ความสอดคล้องภายในของแบบสอบถาม ค่าที่ได้เป็นค่าความเที่ยงขั้นต่ำ (Lower bound) ที่สามารถนำไปใช้ในการศึกษาได้ และมีค่าความเที่ยงไม่แตกต่างจากมาตรวัดความผาสุกทางจิตของ Ryff (1989) ที่ค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.82-0.90 อาจเป็นผลจากมาตรวัดความผาสุกทางจิตของ Ryff ได้รับความนิยม ยอมรับ และแพร่หลายในหลายประเทศ รวมทั้งถูกอ้างอิงในการประเมินความผาสุกทางจิตในงานวิจัยของหลายประเทศ ครอบคลุมความผาสุกทางจิต ทำให้เกิดการใช้ซ้ำและได้ค่าความเที่ยงที่ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

แม้ว่าการประมาณค่าความเที่ยงของมาตรวัดความผาสุกทางจิต ที่ประมาณค่าความเที่ยงด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคจะมีค่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดีสามารถนำไปใช้ได้แต่มาตรวัดความผาสุกนี้เป็นมาตรวัดในรูปแบบของพหุมิติ คือมีองค์ประกอบหลายด้าน ดังนั้นจึงควรใช้การประมาณค่าความเที่ยงแบบพหุมิติเพื่อให้สามารถประมาณค่าที่แท้จริงได้ ถูกต้อง เหมาะสม และตรงกับความเป็นจริง โดยใช้เมื่อมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า การวัดเกิดจากข้อคำถามหลายข้อที่มีความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างเท่ากัน (Factor loading = 1) เมื่อนำหนักเท่ากันทุกตัวทำให้ค่าความคลาดเคลื่อน เท่ากับ 0 ดังนั้นเวลาคำนวณจึงจะไม่มีค่าความคลาดเคลื่อนในการวัด

เอกสารอ้างอิง

- ชานนท์ วินิกชีวิต, นภาพร ชันธนาภา, ระพีพรรณ พิริยะกุล, และสาธิษฐ์ นากกระแสร. (2561). ความสามารถในการซึมซับความรู้และศักยภาพเชิงพลวัตที่มีผลต่อความตั้งใจจะเป็นการจัดการสีเขียว. *วารสารเกษมบัณฑิต*, 19(2), 125-141.
- เดชา เดชะวัฒน์ไพศาล, มณีนุช จันทร์เที่ยง, วรกัญญา ตันติไวยกุล, และอัจฉญา อภิวาท. (2554). ผลกระทบของสภาพแวดล้อมในการทำงานและคุณลักษณะส่วนบุคคลต่อระดับความคิดสร้างสรรค์. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์*, 51(3), 1-33.
- นันทกา สวัสดิพานิช, และสุจิตรา เทียนสวัสดิ์. (2554). การแปลเครื่องมือเพื่อใช้ในงานวิจัยข้ามวัฒนธรรม: เทคนิคและประเด็นที่ต้องพิจารณา. *วารสารสภาการพยาบาล*, 26(1), 19-28.
- นิศากร เจริญดี, สุวีพร อนุศาสนนันท์, อรัญญา ต้อยคัมภีร์, และไพรัตน์ วงษ์นาม. (2562). การพัฒนามาตรวัดความสุขในการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษา. *วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา*, 32(112), 124-131.
- อมรรัตน์ คำศรีสุข. (2554). ความสุขของนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น. *วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ*, 34(2), 70-79.
- Abbott, R. A., Ploubidis, G. B., Huppert, F. A., Kuh, D., Wadsworth, M. E., & Croudace, T. J. (2006). Psychometric evaluation and predictive validity of Ryffs psychological wellbeing items in a UK cohort sample of women. *Health and Quality of Life Outcomes*, 4(76), 1-16. doi: 10.1186/1477-7525-4-76
- Ajzen, I., & Fishbein, M. (Eds.). (1980). *Understanding attitudes and predicting social behavior*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Asgari, A., & Kramer, J. M. (2008). Construct validity and factor structure of Persian Occupational Self-assessment. *Occupational Therapy in HealthCare*, 22(1), 2-3.
- Beaton, D. E., Bombardier, C., Guillemin, F., & Ferraz, M. B. (2000). Guidelines for the process of cross-cultural adaptation of self-report measures. *Spine*, 25(24), 3186-3191. doi: 10.1097/00007632-200012150-00014.
- Brek, R. A. (1979). The construction of rating instruments for faculty evaluation: A review of methodology issue. *Journal of Higher Education*, 50(5), 650-669.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th. ed.). New York: HarperCollins.
- Graham, J. M. (2006). Congeneric and (essentially) tau-equivalent estimates of score reliability what they are and how to use them. *Educational and Psychological Measurement*, 66(6), 930-944.
- Lynn, M. R. (1986). Determination and quantification of content validity. *Nursing Research*, 35(6), 382-385. doi:10.1097/00006199-198611000-00017
- Ryff, C. D., & Keyes, C. L. M. (1995). The structure of psychological well-being revisited. *Journal of Personality and Social Psychology*, 69(4), 719-727.
- Ryff, C. D. (1989). Happiness is everything, or is it? Explorations on the meaning of psychological well being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 57(6), 1069-1081.
- Widhiarso, W., & Ravand, H. (2014). Estimating reliability coefficient for multidimensional measures: A pedagogical illustration. *Psychology*, 21(2), 111-121.